

Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

Datum 20. 2. 2023

AKTUÁLNÍ VÝVOJ VÁLEČNÉHO KONFLIKTU NA UKRAJINĚ

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zcela zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

1. Když to shrnete, co podstatného se za ten rok ve válce na Ukrajině stalo? Jaké byly významné momenty? Je třeba něco významného, o čem se až tak moc nepíše?

Z hlediska vývoje celého konfliktu byly nejvýznamnějším momentem první dny invaze a naprosté selhání ruského plánu na rychlou operaci spíše nebojového charakteru. Toto selhání pře určilo další charakter konfliktu a nasazení obou stran. Úspěšná ukrajinská rezistence z prvních dnů dodala ukrajinským silám i celé společnosti sebedůvěru a odhodlání pokračovat v konfliktu vysoké intenzity. Ruská strana byla naopak nucena zcela rezignovat na původní cíle a plány, a jen velmi pomalu se adaptovala na neočekávaný charakter války, na události reagovala většinou opožděně a celkově jí dlouhodobý konflikt s masivním nasazením ozbrojených sil zastihl v mnoha ohledech nepřipravenou. Například z politických důvodů dlouho odkládaná částečná mobilizace mohla výrazněji posílit ruské početní stavy až po více než šesti měsících trvání konfliktu, přičemž ani ona nevedla k převzetí iniciativy na ukrajinském bojišti.

2. Je překvapivé, kde se za ten rok bojů fronta nachází? Jak moc je překvapivé, že se druhá nejsilnější armáda na světě nachází právě tam, kde je, a ne už v Kyjevě?

Z ročního odstupu situace na frontové linii a její podoba se zas až tak překvapivou nejeví. Nicméně před invazí byly schopnosti ruských ozbrojených sil velmi výrazně přeceňovány, k čemuž přispělo i poměrně efektivní nasazení ruských jednotek v nedávné minulosti, rozsáhlé investice do armády nebo pravidelná vojenská cvičení velkého rozsahu. Ambiciózní plán na obsazení ukrajinského hlavního města v prvních dnech byl však vzhledem k nasazeným početně velmi slabým silám zcela nereálný

a vzhledem k ukrajinského odporu byl odsouzen k neúspěchu. Přes všechny ruské nedostatky je však patrně poměrně překvapující, že se ruským silám nepodařilo za celý rok dosáhnout výraznějších územních zisků na Donbase.

3. Daly by se shrnout největší výhry/prohry bojujících stran?

Největším úspěchem ukrajinských sil bylo zmaření ruské invaze v prvních dnech konfliktu a poté převzetí iniciativy na řadě míst frontové linie. Zde si asi největší pozornost získala podzimní ofenzíva v Charkovské oblasti a donucení ruských sil ke stažení z Chersonu. Ukrajinským silám se rovněž podařilo několikrát zasáhnout velmi cenné cíle na straně protivníka, velkým úspěchem jak v materiální, tak psychologické rovině bylo například potopení křižníku Moskva, vlajkového plavidla ruské Černomořské flotily. Za ruský úspěch lze pokládat vytvoření pozemního koridoru mezi Krymem a Donbasem a dobytí Mariupolu.

4. Jaké obě strany udělaly chyby a poučily se z nich? Změnilo se něco za ten rok?

Zásadní ruskou chybou, která předznamenala další vývoj, bylo naprosto chybné vyhodnocení situace a stavu ukrajinských sil před samotnou invazí. Ruské politické i vojenské vedení zcela podcenilo ukrajinského protivníka a jeho vůli i schopnosti klást odpor ruským invazním silám. Ruská strana se poté jen obtížně vyrovnávala s neočekávaným charakterem konfliktu a jen pozvolna přijímala nezbytná opatření, která často přicházela příliš pozdě a jen reagovala na pro ni nepříznivý vývoj událostí. V obecné rovině je však zřejmé, že se ruské síly postupně adaptovaly na tento konflikt vysoké intenzity, byť za cenu enormních ztrát materiálních a lidských. Obdobně reagují v průběhu konfliktu i ukrajinské síly, byť u nich je jednou ze zásadních změn integrace stále většího množství zbraňových systémů západní provenience.

5. Co bude v následujících měsících důležité pro Ukrajinu? Stále se hovoří o tom, že by na jaře mohla začít její ofenzíva.

V následujících měsících bude pro Ukrajinu i nadále zásadní externí materiální i ekonomická podpora. Od té se pak budou odvíjet vojenské schopnosti ukrajinských sil a jejich možnosti vést úspěšné ofenzivní operace proti ruskému protivníku. S velkou pravděpodobností dojde ke zvýšení bojového nasazení obou stran v jarních měsících, zda bude v ukrajinských možnostech již v této době vést rozsáhlejší ofenzívu je ale obtížné predikovat. Bude zde pochopitelně velmi záležet na stavu ruských jednotek, které budou ukrajinským silám čelit a nedá se patrně očekávat, že ruské velení podcení situaci obdobným způsobem, jako tomu bylo v případě ukrajinské charkovské ofenzívy. Je možné, že předpokládané ofenzivní záměry obou stran nepřinesou zásadní zvrat na bojišti, povedou k jejich dílčímu vyčerpání a následně dalšímu pokračování konfliktu v podobě opotřebovací války spíše statického charakteru.

Pro ČTK zpracoval: Mgr. Richard Stojar, Ph.D.